

KALECİK KARASI ÜZÜM ÇEŞİDİ İÇİN EN UYGUN TERBİYE SİSTEMİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Hasan ÇELİK¹

Gökhan SÖYLEMEZOĞLU¹

Hayati PATLAK¹

Ali ERGÜL¹

Yılmaz FİDAN¹

Nilgün GÖKTÜRK²

Birhan MARASALI¹

Y.Sabit AĞAOĞLU¹

Ayfer KARLI¹

¹Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü - ANKARA

²Süleyman Demirel Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü - İSPARTA

Özet

Bu araştırma ile Kalecik Karası üzüm çeşidinin 12 no'lu klonu için Kalecik (Ankara) koşullarında beş değişik telli terbiye sisteminin (Üç telli duvar şeklinde Guyot, Kordon ve Lenz Moser, Guyot+T, Lenz Moser+T); iki anaç (41 B ve Kober 5 BB) ve iki sıra üzeri dikim aralığı (1.5 m ve 2.0 m) ile kombinasyon halinde gelişme, verim ve ürün kalitesi üzerine etkileri incelenmiştir.

Terbiye şekilleri arasında en yüksek verim (g/m^2 veya kg/da) Lenz Moser (1939.4) şeklinde elde edilirken, diğer terbiye şekillerinin verim değerleri 1719.6 (Kordon) ile 1242.7 (Guyot) g/m^2 ve kg/da arasında değişmektedir. Gelişme ölçütü olarak kabul edilen budama odun ağırlığı (g/m^2) yönünden Lenz Moser+T (214.8) ve Guyot (190.0) şekillerinde daha yüksek değerler elde edilirken, en düşük değer (154.2) duvar şeklindeki Lenz Moser sisteminde saptanmıştır. Sıra üzerinde 1.5 m aralıkla yapılan dikimden, 2.0 m aralıkla yapılan dikime göre hem verim (sırasıyla 1805.4 ve 1261.1), hem de budama odunu ağırlığı (sırasıyla 208.5 ve 153.8) yönünden daha yüksek değerler elde edilmiştir. Üzerinde çalışılan anaçlardan verim yönü ile Kober 5 BB, budama ağırlığı yönüyle 41 B'ye hafif üstünlük sağlamıştır. Bunların yanı sıra, deneme süresince fenolojik gözlemler yapılmış, sürme oranı (%), omca başına salkım sayısı, salkım ve tane ağırlığı ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kalecik Karası, terbiye sistemi, anaç, dikim sıklığı, verim ve gelişme.

Summary

EFFECT OF TRAINING SYSTEMS, ROOTSTOCKS AND PLANTING DENSITY ON GROWTH, YIELD AND QUALITY OF KALECİK KARASI

This experiment was carried out to determine the effects of five training systems (Guyot, Cordon and Lenz Moser with three wired wall shape; Guyot+T, Lenz Moser+T), two rootstocks (41 B and Kober 5 BB), and two planting distances (1.5 and 2.0 m on the row) on growth, yield and quality of Kalecik Karası (Clone 12) in Kalecik (Ankara).

Highest yield was obtained from Lenz Moser (1989.4g/m^2) and Cordon (1719.6g/m^2), and the lowest from Guyot (1242.7g/m^2); weights of pruning wood (g/m^2) ranged between 214.8 (Lenz Moser+T) and 154.2 (Lenz Moser with three wired wall).

Planting with 1.5 m distances on the row resulted higher yield (1805.4 to 1261.1g/m^2) and the weight of pruning wood (208.5 to 153.8g/m^2) than planting with 2.0 m apart. Kober 5 BB for yield, 41 B for the weight of pruning have the slightly higher values. Additionally, phenological observations, bud-burst (%), number of clusters per vine, clusters and weight were also evaluated during the experiment.

Key words: Kalecik Karası, training system, rootstock, planting density, growth and yield.